Sygn. akt **OS 16/24**

POSTANOWIENIE

Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie
z dnia (…) r.

w składzie:

Przewodniczący: **r.pr. Tomasz Marzec**

Sędziowie: **r.pr. Tomasz Sowa - sprawozdawca**
r.pr. Paweł Cegiełko

Protokolant: Agnieszka Kuchciak

po rozpoznaniu na posiedzeniu jawnym w dniu (…) r. sprawy ze skargi (…) na postępowanie radcy prawnego (…) na skutek odwołania z dnia (…) r. od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) o odmowie wszczęcia dochodzenia.

postanawia:

na podstawie art. 437 § 1 w zw. art. 438 pkt 1a w zw. z art. 297 § 1 pkt 1, 4 i 5 Kodeksu postępowania karnego (Dz. U. z 2025 r., poz. 46) oraz art. 74^1 ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2024 r., poz. 499) uchylić w całości zaskarżone postanowienie Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie o odmowie wszczęcia dochodzenia z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…) i przekazać Rzecznikowi Dyscyplinarnemu Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie sprawę do ponownego rozpoznania.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Tomasz Marzec r.pr. Tomasz Sowa r.pr. Paweł Cegiełko

UZASADNIENIE

Dnia (…) r. do Okręgowego Sądu Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej: OSD) wpłynęło odwołanie (…) od postanowienia Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego Okręgowej Izby Radców Prawnych w Lublinie (dalej: Rzecznik) z dnia (…) r., sygn. akt RD-(…), w przedmiocie odmowy wszczęcia dochodzenia w sprawie radcy prawnego (…) z uwagi, na fakt znikomej społecznej szkodliwości wskazanych w skardze zachowań radcy prawnego, tj. na podstawie art.17 § 1 pkt.3 k.p.k. w zw. z art. 741 pkt 1) ustawy z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (tj. Dz. U. z 2024 r. poz. 499 t.j.).

Skarga (…) z dnia (…) r. na radcę prawnego (…) wpisanego na listę radców prawnych prowadzoną przez Okręgową Izbę Radców Prawnych w Lublinie pod numerem (…), dotyczyła nienależytego wykonywania czynności zawodowych podczas występowania w charakterze pełnomocnika (…) z urzędu w sprawie toczącej się przed Wojewódzkim Sądem Administracyjnym w (…), (…) (…), sygn. akt (…), co zgodnie z treścią skargi oraz odwołania (…) polegało na:

1. Niepoinformowaniu skarżącego przez radcę prawnego (…) o fakcie jego ustanowienia jako pełnomocnika z urzędu,
2. Nienależytym informowaniu skarżącego o wyniku sprawy, w tym niepoinformowaniu we właściwym terminie o wydanym przez sąd wyroku z dnia (…) r., sygn. akt (…)
3. Nie podjęciu czynności wymaganych od pełnomocnika procesowego w celu umożliwienia klientowi podjęcia świadomej decyzji o wniesieniu środka odwoławczego od niekorzystnego dla niego rozstrzygnięcia i jego ewentualnego wniesienia tj. niezłożenie wniosku o uzasadnienie wyroku z dnia z dnia (…) r., sygn. akt jw.

Okręgowy Sąd Dyscyplinarny zważył, co następuje:

Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje, że radca prawny mógł dopuścić się popełnienia czynów naruszających podstawowe wartości i zasady wykonywania zawodu radcy prawnego określone w art. 6, art. 12 ust. 1 i art. 44 ust. 1 i ust. 3 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego ogłoszonego Uchwałą Nr 884/XI/2023 Prezydium Krajowej Rady Radców Prawnych z dnia 7 lutego 2023 r. w sprawie Kodeksu Etyki Radcy Prawnego („KERP") w zw. Z art. 64 ust. 1 urp..

Należy wskazać, iż o wyznaczeniu radcy prawnego sąd, przed którym został złożony wniosek zwraca się do właściwego organu samorządu zawodowego o wyznaczenie odpowiedniego pełnomocnika. Samorząd wyznacza pełnomocnika, zawiadamiając o tym niezwłocznie pełnomocnika oraz sąd. Ustanowienie radcy prawnego w ramach prawa pomocy jest równoznaczne z udzieleniem pełnomocnictwa. (art.253 §1 i 2 w zw. z art. 244 p.p.s.a.)

Zasadą jest, iż pełnomocnictwo ogólne lub do prowadzenia poszczególnych spraw obejmuje z mocy samego prawa umocowanie do wszystkich łączących się ze sprawą czynności w postępowaniu. (art.39 p.p.s.a.) Oba rodzaje pełnomocnictwa, wymienione w art. 36 pkt 1 i 2 p.p.s.a., umocowują pełnomocnika do podejmowania wszelkich łączących się ze sprawą czynności zarówno przed Wojewódzkim, jak i przed Naczelnym Sądem Administracyjnym. W postanowieniu z 20.05.2008 r., I FZ 12/08, OSP 2009/5, Naczelny Sąd Administracyjny zauważył, że art. 34 i 39 pkt 1 p.p.s.a. nie przewidują szczególnych ograniczeń w czynnościach procesowych podejmowanych przez pełnomocnika w toku postępowania

sądowoadministracyjnego, albowiem ustawodawca nie ograniczył zakresu czynności, które strona może podejmować przez pełnomocnika. Tak więc, przepis daje pełnomocnikowi również prawo składania środków zaskarżenia w tym skargi kasacyjnej.

Jak wynika natomiast z Art. 177 § 4 p.p.s.a Jeżeli pełnomocnik wyznaczony na podstawie art. 253 § 2 nie stwierdza podstaw do wniesienia skargi kasacyjnej, składa w sądzie, w terminie do wniesienia skargi kasacyjnej, sporządzoną przez siebie opinię w tym przedmiocie wraz z odpisem dla strony, dla której został ustanowiony. Sąd doręcza odpis opinii stronie. Termin do wniesienia skargi kasacyjnej przez stronę biegnie od dnia doręczenia odpisu opinii, o czym sąd poucza stronę, dokonując doręczenia.

Zgodnie z art. 6 Kodeksu Etyki Radcy Prawnego Radca Prawny, mając na uwadze treść roty ślubowania określonej w ustawie o radcach prawnych, obowiązany jest wykonywać czynności zawodowe rzetelnie i uczciwie, zgodnie z prawem, zasadami etyki zawodowej oraz dobrymi obyczajami. Jednocześnie art. 12 pkt. 1 kodeksu Radca Prawny zobowiązany jest wykonywać czynności zawodowe sumiennie oraz z należytą starannością uwzględniający profesjonalny charakter działania.

Na podstawie zebranego w sprawie materiału dowodowego uznać należy, iż radca prawny (…) nie podejmował żadnych prób poinformowania zastępowanego o przebiegu sprawy lub wypełnienia chociażby podstawowego obowiązku jakim jest przedstawienie swojej osoby jako pełnomocnika procesowego. Natomiast z uwagi na ochronę podstawowych praw podmiotowych odwołującego się oraz gwarancji procesowych jakimi są prawo do sądu czy dwuinstancyjność postępowania, niekwestionowanym obowiązkiem było poinformowanie o treści wyroku oraz o możliwości złożenia środka zaskarżenia bądź jego bezpodstawności. Utarty w samej judykaturze stał się już pogląd, iż w stosunku do profesjonalnych pełnomocników podwyższone są standardy rzetelności. Pełnomocnik winien dołożyć należytej staranności przy podejmowaniu wszelkich działań na rzecz mocodawcy. Jest to związane między innymi z odpowiedzialnością za prowadzenie sprawy strony oraz odpowiedzialnością za prawidłowy przebieg całego postępowania sądowego. Pełnomocnik dbający w sposób należyty o interes swojego mocodawcy winien w pierwszej kolejności po otrzymaniu informacji o jego ustanowieniu podjąć próbę skontaktowania się z zastępowanym i poinformować jego o wyznaczeniu pełnomocnika przez Rada Okręgowej Izby Radców Prawnych.

Analizując zebrany w sprawie materiał dowodowy wydaje się, iż pełnomocnik mógł nie podjął właściwie żadnych czynności należących do jego chociażby podstawowego obowiązku jako profesjonalnego pełnomocnika jakim jest ochrona interesu prawnego klienta. Radca prawny (…) nie uprawdopodobnił w przekonujący sposób zarówno przed samym mocodawcą jak również w postępowaniu prowadzonym przez Rzecznika Dyscyplinarnego czy przed OSD okoliczności wskazujących na brak winy w jego pasywności.

W świetle powyższego, ocena dokonana przez Rzecznika Dyscyplinarnego w zakresie znikomego stopnia społecznej szkodliwości czynu wymaga ponownej weryfikacji. Sąd Dyscyplinarny nie podziela tej oceny, uznając, że radca prawny (…) nie wypełnił podstawowych obowiązków należących do pełnomocnika z urzędu. W szczególności należy podkreślić, że brak jakiejkolwiek aktywności radcy prawnego skutkował realnym naruszeniem praw strony postępowania, w tym prawa do sądu (art. 45 Konstytucji RP) oraz prawa do dwuinstancyjności postępowania (art. 78 Konstytucji RP).

Zgodnie z ugruntowanym orzecznictwem NSA, pełnomocnicy profesjonalni są zobowiązani do zachowania najwyższego standardu staranności w wykonywaniu obowiązków zawodowych. Niepoinformowanie klienta o stanie sprawy, o wydanym wyroku oraz o możliwości wniesienia środka zaskarżenia stanowi poważne uchybienie, które nie pozwala na uznanie, iż działanie radcy prawnego było jedynie o znikomej szkodliwości społecznej.
Ponowna analiza materiału dowodowego powinna uwzględniać zarówno okoliczności konkretnej sprawy, jak i standardy wykonywania zawodu radcy prawnego wynikające z Kodeksu Etyki Radcy Prawnego oraz ustawy o radcach prawnych. W szczególności, Rzecznik powinien dokonać kompleksowej oceny postawy radcy prawnego (…) i jej wpływu na realizację prawa skarżącego do sądu oraz rzetelnego procesu.

Mając powyższe na uwadze, postępowanie przed Rzecznikiem Dyscyplinarnym powinno zostać ponownie przeprowadzone w celu szczegółowego wyjaśnienia wskazanych okoliczności.

Stąd też Okręgowy Sąd Dyscyplinarny postanowił jak w osnowie.

Przewodniczący: Członkowie:

…… …… ……
r.pr. Tomasz Marzec r.pr. Tomasz Sowa r.pr. Paweł Cegiełko